

4

clubblad

schaakgezelschap

staunton

-helpman

januari
1986

jaargang
2

CONSTANTE
SCHAKERS
SCOREN
HOGER

KORTE INHOUDSOPGAVE

Van de redactie	2
Uitslag club-snelschaakkampioenschap 1986	6
Afgebroken partijen (3)	5
NOS80 ratings 1985	11
Waarover het bestuur vergaderde	10
Parij	18
Open spelen (5)	19
Wedstrijdverslagen	12
Stand interne competitie	27
Mutaties in de ledenlijst	27
Uit andere clubbladen	17
Bericht van een schaakboekenverzamelaar	25
Opgaven rubriek	26
Jeugdhoekje	28

ADRESSSEN ENZ.

Secretaris :
J.R.B. Polee
Vestdijklaan 330, 9721 VX Groningen
Wedstrijdleader intern :
P. Mulder, tel. (050)-267668
Speellokaal :
B.S.V. Helpman-Oost
Groenesteinlaan 16, Groningen
Speeltijden :
ma 19.30-24.00 vr 14.00-19.30;
(jeugd) 18.30-19.45
gironummer :
967038 tnv penningmeester Schaak-
gezelschap Staunton/Helpman, Bedum
Redacteur : J. Nulwijk
Heidelaan 4, 9301 KJ Roden

VAN DE REDACTIE

Hert u zich dat Euwe wereldkampioen Aljechin met één punt verschil versloeg (hij gaf de dertigste partij in glad gewonnen stelling remise)? Nee zal de grote meerderheid van de lezers zeggen, ik was in 1935 nog niet geboren of nog te jong om dit glorieuze gebeuren bewust mee te maken. Maar een halve eeuw later heeft een Nederlander voor het eerst weer een kans om de top te naderen: Jan Timman wist zich 'met de hakken over de sloot' (3-3 tegen ex-wereldkampioen Tal) bij de bovenste vier van de kandidaten voor het wereldkampioenschap te plaatsen. Wordt onze landgenoot uitdager, en zo ja: van wie?

Kasparov - die zoals u weet met 4-2 van Timman won - werd het vorig jaar wereldkampioen na de tweede match tegen Karpov (13-11). Vooral het slotduel zal onvergetelijk blijven. Redenen te over om in dit nummer aandacht te besteden aan de twee-en-twintigjarige kampioen. Laten we, bij alle vreugde over de nederlaag die het Sovjet-establishment plus de slechtste voorzitter van de FIDE (tot dusver) leden, niet vergeten dat Karpov een geweldige wereldkampioen was, die tal van toernooien op superieure wijze won. Hij speelde 72 partijen tegen zijn opvolger in de beide matches en scoorde daarin 50%; wie zal het hem nadoen? Tussen K en K aan de ene en de rest van de schakers aan de andere kant gaapt nog een diepe kloof.

Ik heb er nu een jaar redacteurschap opzitten. Wat vindt u van de nummers die ik afgeleverd heb? Moet het accent anders gelegd worden? Enerzijds kreeg ik enkele lovende recensies, anderzijds vonden diverse leden het clubblad wat al te serieus. Nou, ik ben nog niet te oud om de leren. Mede dank zij enkele bijdragen van anderen is het niet-technische, zelfs het ludieke element in dit nummer wat sterker vertegenwoordigd dan voorheen.

Behalve het 'probleem' voor de jeugd vindt u van nu af ook een of meer opgaven die iets moeilijker of zelfs veel pittiger zijn. Om ook puzzels die niets met het schaken te maken hebben, of zelfs recepten (vgl. NOSBO-mededelingen nr. 364) op te nemen, lijkt mij wat te ver gaan. Als bladvulling heb ik verder een aantal korte partijen of fragmenten in voorraad.

Een belangrijke doelstelling voor ons orgaan vind ik overigens het stimuleren van alle spelers, in de hoop dat ons schaakgezelschap ook voor schakers van - zeg - 1800 of hogere ratings aantrekkelijk blijft of wordt. Promotie trekt leden!

Kasparoviana

Toen de jongenskiel mij nog om de schouders gleed, stelde een oom mij voor een robbertje te vechten. Om beurten zouden wij een klap uitdelen; oom begon en mocht zeggen wanneer wij zouden ophouden. Na de eerste klap zei hij 'stop' en hij begon opnieuw; dat herhaalde zich een paar keer. Aan dit ware verhaal werd ik herinnerd toen Campananes ('Karpomanes') keer op keer de reglementen wijzigde om Kasparov van de wereldtitel af te houden. Dat deze machinaties tenslotte mislukten, veroorzaakte in het Westen, maar ook bij een aanzienlijk deel van de Russische schakers een laaiend enthousiasme.

Wie is Gari Kasparov? O.m. aan een brief aan 'Mijn beste Kampioen' van de in 1932 geboren Spaans-Franse toneelschrijver Fernando do Arrobal, gepubliceerd in Le Nouvel Observateur en overgenomen in NRC-Handelsblad (14-11-1985), ontleen ik het volgende. De vader van Gari, Kim Mofsewitsj Weinstein, was ingenieur en amateur-violist in Bakoe, de hoofdstad van de Sovjet-republiek Azerbadjzjan. In tegenstelling tot de 3 miljoen Moslems, die de neederheid in deze republiek vormden, was Weinstein Jood. Zijn moeder, Klara Tsjagenova Kasparjan, 'een rossige, knappe vrouw, vrolijk en stralend, en zo te zien nog geen veertig jaar oud', was van gedeeltelijk Armeense afstanning. Ik merk hierbij op dat Petrosjan (geboren in Georgië in 1929), wereldkampioen van 1963-1969, Vaganjan en de oliemagnaat Goelbenkjan van Armeense oorsprong zijn of waren.

Toen Gari Weinstein zes jaar was, overleed zijn vader bij een auto-ongeluk; op zijn zevende (!) begon Gari in Bakoe aan zijn schaakcarrière. Reeds in 1975, toen hij nog geen twaalf jaar was, werd in de Manchester Guardian voorspeld dat Weinstein in 1990 om de wereldtitel zou spelen. 'De racisten in het Kremlin waren ondersteboven van een dergelijke voorspelling en gelastten toen dat u uw joodse naam niet meer mocht gebruiken', aldus Arrabal. De meisjesnaam van Klara Tsjagenova werd toen omgezet in de Slavische naam Kasparov. Botwinnik, geboren in 1911, die van 1948-1957, van 1958-1960 en van 1961-1963 wereldkampioen was, trad op als Gari's

leermeester en behoort reeds lang tot zijn fans.

Op zijn achttiende jaar werd Kasparov lid van de Partij. Zijn schaaksuccessen maakten het mogelijk dat hij openlijk kon verklaren: Bobby Fischer is nog altijd de beste levende schaker; dat zal hem door de Sovjet-autoriteiten niet in dank zijn afgenomen.

Is dat nu allemaal waar? Hans Ree veegde (NRC-Handelsblad 19-11-1985) de vloer aan met een neef van Gari uit Jeruzalen, die beweerde dat Kasparov minstens 26 jaar is. Zou hij op zijn elfde 'al vier jaar gesnokkeld hebben, eigenlijk vijftien zijn, zeer begaafd, maar op school nog steeds in de eerste klas, alleen maar om later illegaal het jeugswereldkampioenschap te kunnen winnen? (...) Niettemin, toen ik het bericht las dacht ik meteen: natuurlijk, het spreekt vanzelf dat hij veel ouder is (...) hij is ook zo sterk en zo verstandig (...) een meester in de omgang met de pers, openhartig als hij wil, diplomatiek als het moet.' Natuurlijk, aldus nog steeds Ree, hij zal een jaar of veertig zijn, 'ze hebben hem alleen een tijdje ingevroren om hem rimpelloos te houden als het nieuwe gezicht van de Sovjet-Unie.'

In het Nieuwsblad van het Noorden kon u een dag eerder lezen hoe Kasparov in het dagblad Sovjetski Sport geciteerd werd. 'Ik ben ervan overtuigd dat de overgrote meerderheid van de mensen de topontmoeting (Reagan-Gorbatsjov) tegemoet ziet in hoop, vermengd met ongerustheid. Als schaker denk ik dat het goed is als het duel eindigt in een schitterende remise, waarbij beide spelers veel van hun stukken zullen offeren in het belang van de twee landen en van de hele mensheid.' Inderdaad: verstandige taal.

Zonder Arrabal te noemen distancieerde Gari zich van diegenen in het Westen, die hem tot de dissidenten willen rekenen. Alle aandacht wil hij vermoedelijk concentreren op zijn conflict met Florencio Campomanes, de voorzitter van de Fédération Internationale des Échecs. Uiterlijk maandag 6 januari had Kasparov moeten instemmen met het spelen van de revanche-match tegen Karpov. Gari reageerde echter niet. Hoewel de FIDE in eerste instantie gedreigd had Kasparov zijn titel te ontnemen, heeft de secretaris-generaal van de Wereldschaakbond Lim Kok An daarna weer verklaard dat het verstrijken van de termijn van het ultimatum niet betekent dat de kampioen zijn titel automatisch kwijt is; 'een besluit over eventuele diskwalificatie van Kasparov' zal genomen moeten worden door Campomanes. Nog weer later zei Lim Kok An dat die datum van 6 januari op een misverstand berustte; Campomanes had de reglementen

vermoedelijk niet bij de hand. Kasparov heeft nog tot 27 januari de tijd ... !

Sinds Euwe de match Fischer-Spasski te Reykjavik redde (weet u nog? Bobby kwam niet opdagen, maar hij won toch met een reglementaire nul; 1972) is er niet zoveel spanning in de schaakwereld geweest. De heftische partijen tussen Karpov en de nu wel uitgeschakelde derde K, Victor Kortsjnoi, verschaften het schaken ook een grote publiciteit. Maar die was, evenals de prima-donna-allures van Fischer, grotendeels negatief.

Gari Kasparov mag zich in een geweldige sympathie verheugen. Hij wordt gesteund door de meerderheid van de grootmeesters (die toch al slecht te spreken zijn over Campomanes) en door de in september j.l. opgerichte Europese schaakbond. Zal Rusland tot deze bond toetreden? Kasparov heeft verklaard dat een revanche-match nu met Anatoli Karpov nonsens is: dat betekent vier titelwedstrijden in twee jaar! Bovendien, voegde hij er diplomatiek aan toe, is deze match niet in het belang van het Sovjet-schaak. Als K en K elkaar afnatten, zou dat in het voordeel van de vermoedelijke uitdager Jan Timman ('the best of the West') zijn.

Men mag hopen dat de grote schoonmaak die Gorbatsjov onder de Sovjet-politici hield, ook voor de Russische schaakbond consequenties zal hebben. Voor de FIDE kan dat alleen maar heilzaam zijn.

J.M.

Uit de winterwedstrijd van Staunton-Helpmat

(door een P.R.-medewerker)

Wit:(H.Rakiri)Kc3 Te3,g3 Pc1,e2 pi a3 b2 c4 d5 e4 g4 h3;

Zwart:(Van Zwijmen) Ke7 Ta8,h4 Pc5,g7 pi a4 b6 c7 d6 e5 f6 g5.

Begrijpelijk dat wit het in deze stand nog eens wilde proberen. Zwart staat met de rug tegen de muur en moet zo goed en kwaad als het gaat alle bedreigde punten verdedigen, alsmede het binnenvallen van de witte troepen verhinderen. Bovendien vroeg de nederlaag in het begin van het jaar 1985 aan het eerste bord in de competitiewedstrijd tegen Delfzijl om een revanche. Nadat acties met het zware geschut op de h-lijn en op de f-lijn niet het gewenste resultaat hadden opgeleverd, besloot wit het over een andere hoeg te gooien en voorlopig de torens als verdedigers te posteren, om via de damevleugel in te breken onder leiding van zijne majesteit himself, direct gevolgd door de cavalerie. Aldus geschiedde:

Na 1 Kb4 Ta5 2 Pc3?? vond de actie echter een wel zeer abrupt en onverwacht einde: Pa6 mat.

HET KLUB-SNELSCHAAKKAMPIOENSCHAP: SUCCES VOOR MUILWIJK

Op 6 jan.j.l. vond ons jaarlijkse snelschaakfestijn weer plaats. Na de voorronden leek het een herhaling te worden van vorig jaar: Enno Scheffer en Nico van Zuylen, de nrs. 1 en 2 van toen stonden bovenaan met 8 uit 9, een punt voor op het groepje Muilwijk, Van Dijk en Blom. De finale zou een iets ander beeld te zien geven: Muilwijk en Burgsma samen aan kop met 7 uit 9. Een eerste beslissingsrondje leverde niets op: 1-1. De tweede keer sloeg Muilwijk genadeloos toe met 2-0, en kon zodoende zijn naam laten bijgraven in de enorme wisselbeker.

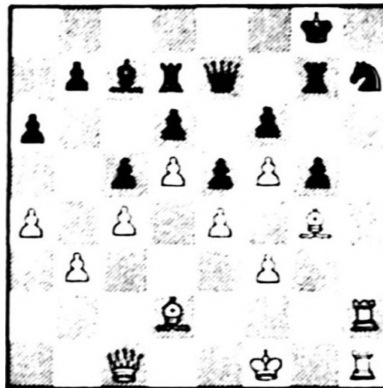
Wel net als vorig jaar bracht Hans Dijkstra met overmacht de tweede groep op zijn naam. De eindstanden van de finalegroepen:

A		B		C	
1 Muilwijk	7	1 Dijkstra	9	1 Zeevaarder	7½
2 Burgsma	7	2 I.Cremers	8	2 Hofkamp	7
3 van Zuylen	6	3 A.F.Faber	6	3 Tulp	6½
4 Blom	6	4 Boskma	6	4 Diepeveen	4
5 E.Scheffer	5	5 Hendriks	4½	5 Helling	3
6 van Dijk	5	6 J.Scheffer	4	6 v.d.Donk	3
7 Poelsma	4	7 A.Bakker	3½	7 G.F.Faber	2
8 Iwema	3	8 P.Mulder	2	8 Biegstraaten	2
9 R.Bakker	2	9 Lode	2	9 W.Scheffer	1
10 Prummel	0				

Henk van Dijk

Afgebroken partijen (3)

Ter afwisseling volgt hier allereerst een ter arbitrage opgestuurde partij uit de wedstrijd Staunton/Helpman II - Veendan (11 nov. '85). Iwema had een sterke aanvalsstelling opgebouwd en claimde terecht winst. Samen met Van Dijk en anderen heeft hij de positie geanalyseerd; het resultaat is overzichtelijk opgeschreven.

De diagramstelling kwam op het bord in de partij F.Iwena-0.Noorlag. Het winstplan voor wit bestaat in 1 Th6!? en triplering op de h-lijn, gecombineerd met Lh5-g6. Als zwart niets doet, gaat Ph7 verloren; hij heeft geen tijd voor Kf8-e8 wegens 2 Lh5. In feite heeft de zwartspeler de keus uit twee passieve en twee actieve verdedigingen:

I Omwisseling van De7 en Td7; II beantwoording van Lh5 met Pf8 (dit kan natuurlijk niet zolang wit de h-lijn niet afgeschermd heeft); III een langzame actie op de damevleugel, waardoor de manoeuvreerruimte voor de zware stukken vergroot wordt; tenslotte IV het onmiddellijk in brand steken van de damevleugel met b5. Wij beschouwen eerst de passieve verdedigingen. Het nadeel van I is dat f6 na ruil op h7 zwak wordt en mede daardoor een loperoffer op g5 de doorslag kan geven. II heeft het nadeel dat na Lg6 P×g6 f×g6 deze pion het spel beheerst; zwart heeft geen goede mogelijkheid om deze pion te veroveren, zoals zal blijken.

1 Th2-h6 De7-d8 (De8 kost een tempo) 2 Lg4-h5 Td7-e7 3 Lh5-g6 Dd8-d7 4 Lg6×h7+ (trinlering heeft nu weinig zin) Tg7×h7 5 Ld2×g5! f6×g5 (Tef7 6 Lxf6 Txf6? 7 T×h7 of 6 ... T×h6 7 D×h6 met de dreiging Tg1+; 5 ... T×h6!? wordt sterk beantwoord met 6 L×h6 Th7 7 Kf2 Df7 8 Dg1+ Kh8 9 Dg6, bijv. 9 ... h6 10 Th5 a5 11 Kg3 Ld8 12 Kg4 Le7 13 Le3! D×g6 14 f×g6 T×h5 15 K×h5 Kg7 16 Lh6+ gevolgd door een koningsmars naar e6) 6 f5-f6 Te7-f7 (of T×h6 7 D×g5+

Tg7!? 8 D×h6 Th7 9 Dg6+ Kh8 10 T×h7+ D×h7 11 De8+ Dg8 12 f7) 7
Dc1×g5+ Kg8-h8 (Kf8 Tg1) 8 Dg5-g6 Lc7-d8 (T×h6? 9 D×h6+ Th7 10
Df8 #) 9 Th1-g1 Dd7-e8 (Tf8 10 Dg7+! enz.) 10 Th6×h7+ en D×e8+;
of 8 ... Lc7-b6 9 Th1-g1 Dd7-d8 10 Dg6×f7 .

II 1 Th2-h6 De7-d8 (veld e7 moet eerst ontruimd worden: Pf8?
2 Th8+ en Lh5+) 2 Lg4-h5 Ph7-f8 3 Lh5-g6 Pf8×g6 (Ph7? 4 Kf2 Tde7
5 L×g5! f×g5 6 f6 enz. of 5 ... Df8 6 L×f6! D×f6 7 L×h7+ en T×f6)
4 f5×g6 Kg8-f8 5 Kf1-f2 Tg7-g8 (Ke7? 6 Th8 Tg8 7 T1h7+ Kf8 8 Tf7+
en mat; 5 ... De8 6 Th8+ Tg8 7 T1h6 zie verder de tekstvariant)
6 Th6-h8 Td7-g7 (anders T1h6 en Dh1) 7 Th8×g8+ Tg7×g8 (K×g8 8
Th6 Kf8 9 Dh1 Ke7 10 Dh3) 8 Th1-h6 Dd8-e8 (De7 9 Th7 Dd8 10 Tf7+
Ke8 11 Dh1 Tf8 - T×g6?! 12 Dh7 - 12 Dh7 en er is tegen de wat-
dreiging T×f8+ enz. geen kruid gewassen; of 9 ... Tg7 10 Dh1 Ke8
- anders Dh6 en Th8+ - 11 Th8+ Kd7 12 Dh3+) 9 Dc1-h1 Kf8-e7
(T×g6? 10 Th8+ Tg8 11 Dh6+ en Dh7+; 9 ... De7? 10 Th7 Dd8 11 Tf7+
enz.) 10 Dh1-h3 Ke7-f8 (er dreigde 11 De6+ Kd8 12 D×f6+ en L×g5;
10 ... Kd8 wordt beantwoord met 11 Df5 Df8 12 Th7 Tg7 13 L×g5 +-)
11 g6-g7+! Kf8-e7 (K×g7 12 Th7+ Kf8 13 Dh6+ enz.; 11 ... T×g7
12 Th8+ Tg8 13 Dh6+ en wint; 11 ... Kf7 12 Th8 Ke7 - anders Dh5+ -
13 Dh7) 12 Ld2×g5! Tg8×g7 (f×g5 13 Te6+; 12 ... Df7 13 L×f6+ Ke8
14 Dc8+ en mat) 13 Lg5×f6+ benevens L×g7(+) K×g7 Th7+.

III 1 Th2-h6 Lc7-d8 (zwart wil Td7 wat meer bewegingsvrijheid
geven en tot b5 komen; hij 'überdekt' f6 en g5 - drie resp. vijf
dekkingen. Wit heeft nu geen haast met Lh5 en gaat eerst tripleren.
Alleen op Kf8 of De8 volgt onmiddellijk Lh5, ook op een eventu-
eel Dd7, teneinde de manoeuvre Dc8-Tbd7-Db7 te voorkomen) 2 Kf1-
f2 b7-b6 3 Th1-h2 Td7-b7 4 Dc1-h1 b6-b5 5 Lg4-h5!? Ph7-f8 (op
bxc4 volgt nu 6 Lg6! en het paard gaat verloren; 6 ... c×b3 komt
te laat wegens 7 T×h7 T×h7 8 T×h7 b2 9 Th8+! enz.) Ph7-f8 6 Lh5-
g6 Pf8×g6 7 f5×g6 Kg8-f8 8 Th6-h8+ Tg7-g8 9 Th8×g8+ Kf8×g8 10
Th2-h8+ en mat.

IV 1 Th2-h6 b7-b5 (een pionoffer dat wit belet ongestoord zijn
plannen uit te voeren. Door het offer aan te nemen, kan wit echter
met succes op beide vleugels opereren) 2 a4×b5 a6×b5 3 c4×b5 Lc7-d8
(op Lb8 volgt 4 b6 Tb7 5 Lh5 T×b6? 6 Lg6 met stukwinst of 5 ...
Pf8 6 Lg6 P×g6 7 f×g6 Kf8 8 La5 De8 9 Th8+ Tg8 10 Dc4 D×g6 11
Da6 Tbg7 12 Dc8+ De8 13 b7 g4 14 T×g8+ T×g8 15 f×g4 T×g4? 16 Th8+!)

4 Kf1-f2 Td7-b7? 5 Lg4-h5 Ph7-f8 6 Lh5-g6 Pf8xg6 7 f5xg6 Kg8-f8
 8 Th6-h8+ Tg7-g8 9 Th1-h7 met beslissende materiaalwinst, bijv.
 Txh8 10 Txh8+ en Th7+. Zie nog 4 ... Ph7-f8 5 Lg4-h5 Ld8-b6 6
 Kf2-g3 Td7-a7 7 Lh5-g6 Pf8xg6 8 f5xg6 Kg8-f8 9 Th6-h8+ Tg7-g8
 10 Th1-h6 De7-e8 11 Th8xg8+ Kf8xg8 12 Dc1-h1 en de dreiging Th8+
 beslist.

Eindconclusie: Beslissend voordeel voor wit in alle varianten.
 Nog een paar algemene opmerkingen: In de beginstelling heeft wit
 de h-lijn vast in handen. Hij heeft veel meer ruimte dan zwart, die
 bovendien gehandicapt is door een zeer slechte loper vijf van zijn
 pionnen staan op zwart! Daarmee hangt samen dat de witte velden
 h5 en g6 zwak zijn, en na Lh5-g6 benevens Pf8xg6 f5xg6 ook de hele
 diagonaal h3-c8. In variant I ziet men na 5 ... Txh6!? een konings-
 mars Kf2-g3-g4xh5-g4-f5-e6 en in variant II diverse manoeuvres
 van de witte dame op de genoemde diagonaal. Interessant is ook
 variant IV na 3 ... Lb8; zwart offert zijn beide pionnen die op
 wit staan en het gevolg is dat de witte dame via het vrijgekomen
 veld c4 naar a6 en c8 gaat. Met deze positionele vertakkingen gaan
 een hele reeks matcombinaties gepaard.

Zonder de varianten te bekijken zou men kunnen zeggen dat wit
 moet winnen op grond van zijn stellingsoverwicht - al is het
 winnen van deze gewonnen positie nog allesbehalve een sinecure.
 'Anders deugt het schaakspel niet', of er zou een wonder moeten
 gebeuren; dat blijft echter uit. Iwema heeft door de diagramstelling
 op het bord te brengen, een uitstekende prestatie geleverd.

Hierbij laat ik het ditmaal wat deze rubriek betreft. Over mijn
 eigen treurige ervaringen in de interne competitie dit seizoen
 hoort u later meer: tegen Henk van Dijk is een zeer kansrijke stel-
 ling door een blunder in remise verzand, tegen Piet Mulder is
 een vermoedelijk gewonnen positie door een reeks fouten zelfs
 verloren.

J.M.

Waarover het bestuur vergaderde: ACTIE!

Op 7 januari kwam het bestuur bijeen; een week later kom ik al over het verslag beschikken. Hoewel Van der Veen en Mulder verstek noesten laten gaan, zijn er ten aanzien van vitale punten belangrijke resultaten tot stand gekomen.

Eerst een paar kleinigheden: het clubblad zal in het vervolg een per jaar wisselende kleur krijgen. De statuten worden door de notaris bekeken. Het schaken overdag is nog niet wat we gehoopt hebben. Nu de NOSBO-bekermatch tegen SISSA met 3-1 gewonnen werd, volgt op 20 januari een thuiswedstrijd tegen het Winschotense Van der Linde. De laatste interne speelavond is maandag 9 juni, terwijl op 16 juni een wedstrijd met de een of andere ingrijpende wijziging van de spelregels georganiseerd kan worden, echter niet voor de ongelukkigen die nog afgebroken partijen hebben.

Aan onze bibliotheek zal meer aandacht besteed worden. In het orgaan zullen een catalogus en korte boekbesprekingen worden opgenomen.

Het belangrijkste punt was de bevordering van de groei van het schaakgezelschap, kwantitatief maar ook kwalitatief. Er verhuizen altijd leden (Poelsma vertrekt bijv.), anderen houden'tomdiverse redenen voor gezien, enz. Nieuwe leden zijn dus steeds nodig. Verschillende maatregelen met het oog op de noodzakelijke publiciteit zijn in voorbereiding. Op langere termijn werd de herdenking van het 120- of 125-jarig bestaan van Staunton (dus in '91 of '96) geopperd: een of meer wedstrijden, gedenkboek. In dit laatste zou natuurlijk ook aan de Helpman-poot aandacht worden besteed. Op korte termijn suggereert het bestuur het volgende:

GAMBIET-TOERNOOI OP 30 EN 31 AUGUSTUS 1986

Alle partijen worden geopend met het Staunton-gambiet 1 d4 f5 2 e4. Dit is een gambiet dat beide partijen kansen biedt. Er zal in groepen van vier gespeeld worden, waarvan één invitatiegroep met zeer aantrekkelijke prijzen. Aan de overige deelnemers zal een niet te hoog inschrijfgeld gevraagd worden; daaruit wordt (een groot deel van) het prijzenfonds voor deze groepen gefinancierd.

Er wordt gespeeld op zaterdag 30-8 van 13 tot 17.30 uur en van 19 tot 23.30 uur; op zondag 31-8 van 13 tot 17.30 uur. Tempo: 40 zetten in 2 uur, daarna zo nodig uitvluggen met een kwartier extra voor ieder der spelers.

VAN DE LEDEN WORDEN BINNENKORT OPMERKINGEN EN/OF KRITIEK VERWACHT!

Wij moeten nl. zo snel mogelijk voorbereidingen treffen: de data reserveren, een bericht in de NOSBO-mededelingen plaatsen enz. Een toernooicommissie zal zo gauw mogelijk gevormd worden.

De penningmeester zal de kosten nog eens zorgvuldig nagaan. Gedacht wordt ook aan een soort toernooiboek, een extra dik nummer van het clubblad. Daarin zullen alle partijen worden opgenomen, en het moet begin oktober uitkomen.

J.M.

NOSBO - RATINGS 1985

Voor het eerst na 2 jaar is er weer een NOSBO-ratinglijst verschenen. Deze keer zijn nog relatief weinig gegevens verwerkt: de KNSB-kompetitie zit er bijvoorbeeld niet bij, noch het Open Gasunietoernooi. Echte PLAT-telandsratings dus.

In onderstaande lijst is, behalve rating en aantal verwerkte partijen ook het verschil aangegeven t.o.v. de klubratings van vorig jaar (zie clubblad 1, jaargang 1).

1 van Steenis	2005	6	=	33 Prummel	1585	2	-60
2 Burgsma	2000	2	+68	34 A.F.Faber	1580	28	+79
3 Ebels	1990	26		35 Diepeveen	1545	36	-55
4 Blom	1975	21	+40	36 Casparie	1545	5	-57
5 van Zuylen	1920	29	+154	37 ter Horst	1535	11	+101
6 Seijen	1885	21	-38	38 Hofkamp	1535	23	+95
7 Muilwijk	1875	27	-140	39 Becker	1530	17	- 2
8 Romkes	1865	18		40 Boelens	1520	1	-52
9 ten Brinke	1860	15	-45	41 Langbroek	1510	8	+25
10 E.F.Scheffer	1860	22	- 9	42 Wouters	1500	30	+40
11 van Dijk	1860	34	-24	43 de Boer	1450	10	+184
12 Davids	1835	29	-88	44 Lode	1435	31	
13 Poelsma	1805	25	+79	45 Tulp	1430	27	-71
14 Lührman	1795	14	+61	46 A.Bakker	1410	6	
15 J.C.Scheffer	1770	15	+54	47 v.d.Veen	1395	33	+190
16 Tamminga	1765	3	+11	48 G.F.Faber	1385	22	=
17 P.Mulder	1760	36	+85	49 Albers	1375	35	+64
18 R.Bakker	1760	15	+83	50 C.Cremers	1325	19	-160
19 Polee	1735	28	-85	51 van Grijfland	1315	18	- 3
20 D.Greven	1715	33	+70	52 Helling	1285	34	+114
21 Iwema	1695	22	-52	53 Mannoury	1280	21	-13
22 Woudsma	1690	4	+37	54 R.Greeven	1270	22	
23 Thijsse	1685	9	-48	55 Wouda	1270	3	
24 van Velsen	1685	19		56 Schriever	1270	52	+179
25 Zeevaarder	1680	16		57 van Lier	1250	4	
26 Scheltinga	1670	31	+25	58 K.Mulder	1250	8	
27 Boskma	1665	29	-42	59 v.d.Toorn	1155	1	-63
28 v.d.Laan	1650	14	+174	60 Bloemsma	1070	31	+54
29 Noteboom	1640	23	+206	61 van Ooijen	1070	28	+167
30 Banning	1630	15	+20	62 Bots	1005	24	+28
31 Dijkstra	1625	22	+56	63 Groenendal	950	1	
32 Oosterom	1600	21		64 Scheepvaart	740	15	+ 6

Henk van Dijk

DE KANSEN WEER IN EIGEN HAND

Verdere avonturen van Staunton/Helpman 1 en 2

Goed nieuws van het wedstrijdfront deze keer. Zowel Staunton/Helpman 1 als Staunton/Helpman 2 hebben door twee overwinningen ervoor gezorgd dat promotie nog best haalbaar is. Er moet echter gewaakt worden voor een al te groot optimisme. Het eerste team heeft een relatief licht programma gehad en komt de konkurrenten dus nog tegen; het tweede blijkt elke wedstrijd weer grote moeite te hebben met hun (zichzelf toebedachte?) favorietenrol.

We beginnen nu eens met de eerste klasse B van de NOSBO:

STAUNTON/HELPMAN 2 - VEENDAM 1 : $5\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$

ma. 11 november

In klubblad 3 hebt u kunnen lezen hoe het $3\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$ werd, en hoe de prognose op 5 - 5 gesteld was. Maar Vrouwe Fortuna schoot te hulp: de tegenstander van Romkes bood ondanks zijn pluspion telefonisch remise aan! Dat was objektief gezien misschien ook wel een terechte uitslag, maar waarom niet even proberen? (zie ook de partij van Mulder tegen ESG 2). Aangezien Iwema won en Lührman remiseerde, beiden door arbitrage, won SH2 dus met $5\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$. Even volledig:

bord 2: G. Romkes	- J.E. Slim	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
8: F. Iwema	- O. Noorlag	1 - 0
9: G. Lührman	- L. Huls	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$

Maandag 16 december zouden we in Emmen even korte metten maken met ESG 2, op dat moment rode-lantaarndrager met nul wedstrijdpunten. Dat viel wat tegen. Na de eerste avond was de stand weliswaar $3\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ voor Staunton/Helpman 2, maar Poelsma en Mulder stonden verloren, en Iwema en Lührman waren samen vermoedelijk (alweer) anderhalf punt waard: 5 - 5 dus? We beginnen bij het begin:

Robert Bakker en Piet Mulder kwamen 20 minuten te laat en waren zo-doende aan de hoogste borden geplaatst. Bakker speelde aan bord 1 aanvankelijk prima (een Grünfeld-indische sluitvariant) en een plusremise leek waarschijnlijk. In het middenspel ging Robert helaas een beetje de mist in, een doorlopend zwart pionnetje deed hem de das om. Mulder begon, eveneens in een Grünfeld-indiër sluitvariant ook veelbelovend maar ook bij hem ging er iets mis: eerst één, in tijdnood een tweede minuspion. Er werd afgebroken in verloren stand.

Poelsma opende in zijn laatste wedstrijd voor Staunton/Helpman (hij gaat verhuizen naar Almelo) met het koningsgambiet. De pion zag hij nooit meer terug. Na afbreken werd besloten tot arbitrage: vermoedelijk verlies.

Lührman koos met zwart de Pirc met c7-c6 en Pd7. Het was een echte

"piel"-partij waarin zwart een afgebroken stand met een minimaal voordeeltje bereikte. Aan bord 5 eindelijk een prima punt. Romkes nagelde zijn tegenstander aan alle kanten vast, en brak uiteindelijk winnend door. Feiko Iwema kreeg Italiaans met b4/c3/d3 op het bord en stond voortdurend wat minder. Wat hier in het laatste uur gebeurd is, is onduidelijk, want Feiko kon bij het afbreken winst claimen bij de arbitrage.

In een soort Siciliaan won Ten Brinke een pion, maar er werd bijzonder scherp gespeeld, en onze man kwam in tijdnood. Op een of andere manier kon hij toen de pluspion niet meer te gelde maken: remise dus. Teamleider Boskma had zijn dag weer. In een Franse doorschuiver won Lieuwe een paard, hij sloeg de aanval van wit af en inkasseerde het punt. Daan Greven offerde een pion, kreeg goed spel, won een stuk en de partij. Anton Scheltinga zat ook voor het laatst (voorlopig?) in de ring voor het tweede. Hij gaat in militaire dienst. In een Grünfeld-indiër met Pf3/Tb1 werden de witte centrumpionnen erg sterk. Nadat Anton nog een remisekans miste ging het steeds slechter en tenslotte mat.

Stand dus $3\frac{1}{2} - 2\frac{1}{2}$. Poelsma en Iwema lieten arbitreren en dat zou één punt opleveren. Lührman en Mulder gingen 13 januari weer naar Emmen. Achteraf bezien had Lührman eigenlijk wel aardige kansen, maar hij verkeek zich. De tegenstander kon de stelling openen en een stuk offeren voor téveel pionnen. Slotstelling: de Emmenaar had pionnen op h4 en h5, met de koning op h6. Lührmans koning op f6: remise.

Mulder had zich door klubgenoten laten overhalen het toch nog even te proberen en had inmiddels een tweede tijdnoodfase overleefd. Hij stond nog steeds twee pionnen achter in een dubbel-toreneindspel en Lührman ging maar eens op huis aan. Volgens het principe één toren erachter en één van opzij bleef Mulder de witte pionnen en de koning maar bestoken. En jawel hoor, de witte koning kwam in 't vrije veld, allemaal schaakjes, en hup, daar ging een pion. Een remise-aanbod. Grimmig speelde de Emmenaar door en offerde (?) een pion. Toen liep de h-pion aan onze kant wat hard.

De totaaluislag: (wij hadden wit aan de oneven borden)

ESG 2 - STAUNTON/HELPMAN 2 : 4 - 6

ma. 16 december

1. H. Valke - R. Bakker	1-0	6. A. Hengstmengel - F. Iwema	0-1
2. G. Schutte - P. Mulder	0-1	7. J. v. d. Tempel - G. t. Brinke	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$
3. J. van Os - J. Poelsma	1-0	8. J. E. Weide - L. Boskma	0-1
4. F. v. Leeuwen - G. Lührman	$\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$	9. S. Vermeer - D. Greven	0-1
5. Y. Kits - G. Romkes	0-1	10. A. de Wilde - A. Scheltinga	1-0

Laatste nieuws: Staunton/Helpman 2 wint met $5\frac{1}{2}-3\frac{1}{2}$ van J.H.Kruit 1. Vermoedelijke einduitslag: $5\frac{1}{2}-4\frac{1}{2}$. J.H.Kruit had alles nog gewonnen!

Op 6 december moest ons eerste team naar Winschoten:

VAN DER LINDE 1 - STAUNTON/HELPMAN 1 : 4 - 6 vr. 6 december

1. B. Muntingh - T. Ebels	0-1	6. J. Kemp - N. v. Zuylen	½-½
2. H. Bosboom - M. v. Steenis	1-0	7. J. Hollander - D. Greven	½-½
3. D. Algera - J. Muilwijk	½-½	8. H. Angerman - E. Scheffer	½-½
4. H. Neeleman - Y. Blom	0-1	9. B. IJzer - H. Seijen	0-1
5. R. Baas - H. van Dijk	1-0	10. E. Sportel - P. Mulder	0-1

S/H had wit aan de oneven borden.

Dat we hier zouden winnen, dat was de hele avond wel duidelijk, maar de bordpunten vielen nogal tegen. Vooruitgespeeld hadden Muilwijk en Van Zuylen, twee halfjes dus. Muilwijk heeft wat kansjes gemist in een Bogotindische partij, maar Van Zuylen heeft wat slechter gestaan (Siciliaans met 2.c3 en 3.d4).

Blom walste over zijn opponent heen. In een Koningsindiër won hij eerst één pion, toen een tweede. Wit "offerde" een loper, waarna zwart's paarden het witte brandhout verzamelden. Van Steenis kwam in een Schotse partij lekker met zijn dame in de witte stelling, wat goed was voor minimaal één pion. Na een forse blunder waren de winstkansen echter voor de andere kant: 0-1.

Aan bord 10 had Mulder geen problemen. Wit raakte in een Franse doorschuifpartij volledig de draad kwijt en na 17 zetten gaf hij op. Bert Muntingh speelde tegen Ebels het Dame-indisch niet korrekt; wit's druk op de damevleugel werd uiteindelijk beslissend. Bij Van Dijk een curieuze opening: Schots met... Dh4 5.Le3 Dxe4 (is theorie, HvD). Na ca. 1½ uur hadden de spelers 7 zetten gedaan! Aanvankelijk leken de kansen voor Van Dijk, maar bij het afbreken stond hij een pion achter. In tweede zitting bleek de stelling niet houdbaar.

Ook Greven bediende zich weer eens van een ongebruikelijke variant: b2-b3 en g2-g3. Hij kreeg voordeel, claimde winst na het afbreken, maar het werd remise. Ook remise aan bord 8. Enno Scheffer opende slecht (wit speelde het Evansgambiet), maar kreeg een flankaanval. De Winschotenaar speelde dubieus, maar Enno vond niets beters dan eeuwig schaak. Seijen had het in het begin moeilijk, maar toen hij de open b-lijn eerder te pakken kreeg dan de tegenstander was het uit.

Tot zover uw verslaggever Piet Mulder.

STAUNTON/HELPMAN 1 - SISSA 2 : 5 - 2 voorlopig ma. 13 januari

1. J. Muilwijk - J. Bakker	afg.	6. N. v. Zuylen - Y. Visser	1-0
2. Y. Blom - J. Veldman	afg.	7. J. R. B. Polee - Ab Faber	1-0
3. T. Ebels - H. Speelman	1-0	8. H. Davids - P. Kuipers	1-0
4. M. v. Steenis - F. Plat	1-0	9. E. Scheffer - S. Homminga	afg.
5. H. v. Dijk - C. Hoekstra	0-1	10. H. Seijen - J. J. Bakker	0-1

S/H had wit aan de even borden.

SISSA 2 was de laatste zwakke tegenstander, hierna wordt het spannend tegen de drie concurrenten SISSA 1, ESG en Haren. Daartegen mogen we er hoogstens één verliezen! Trouwens, tegen SISSA 2 ging alles eerst ook niet zo gladjes: winstpartijen van Van Zuylen en Davids werden meteen weer gekompenseerd door verlies van Van Dijk en Seijen. Polee en Scheffer jr. stonden bedenkelijk, maar toen deze partijen zich ten goede keerden bleek een dikke winst er toch nog in te zitten.

Aan bord 1 speelde Muilwijk gewoontegetrouw 3...c5 tegen de doorschuif-Caro Kann. Niet incorrect, maar toch ergens wel een soort Frans met een tempo minder. Wit kreeg prettig spel met c3 en f4, maar later werden zijn witte velden zwak en vervulde zijn loper de rol van dikke pion. In de afgebroken stelling heeft Muilwijk een kwaliteit meer tegen een pion en bezit goede winstkansen. Blom kwam na een soort Engels slechter uit de opening en probeerde een koningsaanval. Zijn tegenstander vergat een pionnetje te nemen, en die staat hij nu nog steeds achter. Blom liet het eindspel echter verzanden in een toreneindspel dat vrijwel zeker remise wordt.

Ebels' tegenstander probeerde in een Grünfeld de zaak onmiddellijk te forceren, overzag echter een schaakje met het paard op d3, hetgeen zwart de mogelijkheid bood allerlei stukken met tempo te ontwikkelen. Dit voordeel werd omgezet in pluspion + loperpaar en vervolgens in twee pluspionnen, voldoende voor de winst. Ook Van Steenis won vrij geruisloos in een Pirc met De2. Na een te vroeg Pbd7 werd de druk op e6 zo sterk dat kwaliteitswinst volgde, waarna het snel uit was.

Van Dijk had zijn dag niet. Na een redelijke opening durfde hij pionwinst niet te incasseren uit vrees voor tegenakties. Die kwamen echter onverminderd, en Van Dijk liet zich gewillig naar de slachtbank leiden: mat na 22 zetten. Net daarvoor had Van Zuylen via een pionnenopmars in het centrum Ynte Visser uitgeschakeld. Nico was te vroeg weg om zelf nog iets meer over zijn partij te vertellen.

Schuin tegenover Ynte Visser was een collega-NOSBO-bestuurslid ingevallen voor Burgsma. Polee deed dit prima door vanuit een moeilijk middenspel via een onverwachtse paardmanoeuvre een gewonnen eindspel te bereiken. Er werd nog afgebroken, maar toen duidelijk werd dat Polee een direkt winnende zet had afgegeven, kapituleerde zijn tegenstander alsnog. Davids speelde een Dame-indische partij waarin hij met wit het betere spel kreeg. Met f5 blies hij het zwarte centrum op en kreeg een vrijpion op e7 waarna de oogst binnen was.

Enno Scheffer speelde zoals gewoonlijk als een smid, zoals hij dat zelf na afloop omschreef (hoe is dat, Enno, met mokerslagen en veel vuur?). Hoe dan ook, hij kwam de wederzijdse tijdnoodfase uit met een pion meer in een eindspel L+pionnen tegen P+pionnen, hetgeen goede

winstkansen biedt. Seijen gaf in een Engelse partij de witte velden te vroeg prijs. Toch had hij met Da4 i.p.v. Da3 zijn kansen kunnen behouden. Nu kwam het op ruil van toren + pion tegen 2 stukken neer i.p.v. kwaliteitswinst. Zwart speelde dit snel naar winst.

Prognose: 7 - 3 of $7\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$.

Dijkhuis, Van Dijk

Door een vergissing van uw (hoofd-)redakteur zult u verstoken moeten blijven van het wedstrijdverslag van ons vierde tegen Groningen 5. Dat komt hopelijk in het volgende nummer. De gedetailleerde uitslag volgt hier wel:

STAUNTON/HELPMAN 4 - GRONINGEN 5 : 3 - 5

ma. 16 december

1.H.Tulp - E.Janssen	1-0	5.R.Greeven - R.Bodewes	1-0
2.J.Koekkoek - R.G.Holtz	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	6.M.Drenth - A.Hanema	0-1
3.M.v.d.Broek - P.Ploeger	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	7.R.Schrieffer - H.Caljé	0-1
4.P.Vogelaang - E.Canjels	0-1	8.R.v.d.Veen - W.ten Berge	0-1

STAUNTON/HELPMAN GOED VERTEGENWOORDIGD IN OPEN GASUNIETOERNOOI 1985

Zeven leden van Staunton/Helpman waagden dit seizoen een gokje in het Open Gasunietoernooi. De organisatie was weer uitstekend verzorgd, ook dit jaar weer onder andere dankzij Theo Ebels. Henk van Dijk was dit jaar voor het eerst wedstrijdleider bij het Europees Jeugdkampioenschap.

In de A-groep kon Yeb Blom zijn prestatie van vorig jaar (5 uit 7) niet benaderen. De vorm was er duidelijk niet en hij eindigde op 3 uit 7. Enno Scheffer behaalde hetzelfde puntenaantal, maar eindigde door zijn SB-score net boven Blom. Het onderlinge duel werd remise. Romkes had het zwaar te verduren in het A-geweld en kon met twee punten naar huis.

In de B-groep greep ik (Mulder) in de laatste ronde net naast een prijs. Met $4\frac{1}{2}$ uit 6 was remise voldoende voor een vijfde plaats, maar op knullige wijze gaf ik een stuk weg, en zodoende kon mijn broer me ook nog passeren (die ik in de 2e ronde lekker toch verslagen heb; excuses voor dit familiepraatje). Anton Scheltinga zakte na een goede start af en scoorde evenals Lieuwe Boskma 3 uit 7, hoewel de laatste een paar avonden niet kon, en daarvoor dus reglementaire nullen kreeg.

In de C-groep speelde Schrieffer mee, die daar 3 uit 7 scoorde.

Piet Mulder

U I T A N D E R E K L U B B L A D E N

Sinds enige tijd wisselen we klubbladen uit met de schaakverenigingen Groningen, SISSA, Unitas en Lewenborg. Deze klubbladen liggen voor de leden ter inzage in het klublokaal. Het leukste is natuurlijk om te lezen wat anderen over ons schrijven. Daarvan een paar staaltjes.

- Uit "En Passant", het blad van S.C.Groningen, 23e jaargang nr.4.

Erik Hoeksema over Yeb Blom, naar aanleiding van het treffen in het persoonlijk NOSBO-kampioenschap:

"Blom - tsja... hij kent niks, berekent niks maar toch ook weer wel.

Een ondefinieerbare stijl, 'a mystery to me'."

- Uit de "0-0-0" oftewel "nul-nul-nul", het blad van SISSA, waarin ook verder veel drieletterwoorden met een u in het midden voorkomen.

Een gedeelte van een verslag van de bekerwedstrijd Staunton/Helpman - SISSA met de titel "Bekerfiasco", hetgeen wij dus het beste vrij kunnen vertalen met "Bekersucces":

"De laatste der Sissanen, Erik Jan, was ondertussen nog bezig met duistere aanvalspogingen tegen het tochtige maar tevens taaie bolwerk rond de koning van J.Muilwijk. Deze, overigens de enige, vertegenwoordiger van de oude garde in het bekerteam van Staunton-Helpman wist de dames te ruilen, maar in het resulterende eindspel deed hij Erik Jan een loper kado. Het speet E.J. wel een beetje om op zo'n manier te moeten winnen, te meer daar zijn tegenstander tijdens de analyses achteraf zeer vriendelijk en ook vaak geestig bleek te zijn, en dat zie je niet veel bij schakers die zojuist met één zet een remise-eindspel om zeep hebben geholpen. Vooral Sissanen zijn dan doorgaans niet te genieten. Opvallend was verder nog dat het notoire St.H.-lid Anton S. géén Friese volksliederen brulde, de koffiedames niet belaagde en ook niet eens door z'n stoel zakte, terwijl hij toch won."

Daar kunnen beide heren het wel weer een poosje mee doen!

Grappig is dat 50 (!) pagina's verderop weer een verslag van deze bekerwedstrijd te vinden is, nu niet door de 4e- maar door de 1e-bordspeler geschreven, overigens duidelijk van mindere kwaliteit. Zo kunnen wij ons blad ook nog wel wat dikker krijgen!

Omdat in ons blad tot nu toe nog niet eens één verslag van deze bekerwedstrijd staat, wordt dat hier meteen even een beetje goedge maakt:

BEKERWEDSTRIJD STAUNTON/HELPMAN - SISSA

ma. 25 november

1. Ebels - M.Moser	1-0
2. Blom - P.Wisse	1-0
3. Muilwijk - E.J.Walinga	0-1
4. Burgsma - T.Bakker	1-0

Laatste nieuws: de volgende beker-
ronde zijn we inmiddels ook door
via een 3-1 winst op v.d.Linde!

Henk van Dijk

R. Baas - Y. Blom Hoofdgroep NOSBO Kampioenschap 1985

1. e3 - Pf6	
2. Le2 - g6	
3. f4 - Lg7	Een vreemd aandoend zetten verloop om
4. Pf3 - 0-0	tot een vrij normale Hollandse opstel-
5. 0-0 - c5	stelling te komen. Zwart heeft hierdoor
6. d4 - cxd4	een verdediging waar hij niet helemaal
7. exd4 - a6	tevreden over is. Normaal kiest hij een
8. c3 - e6	andere opstelling tegen het Hollands.
9. Kh1 - Pc6	
10. Le3 - b5	Het plan van zwart is om via b4 de pion-
11. Pe5 - Pe7	nenstructuur op de Damevleugel te ver-
12. a4 - Pf-d5	zwakken.
13. Ld2 ? - d6	Ld2 houdt b4 niet echt tegen, en ont-
14. Pf3 - Ld7	neemt Pb8 zijn ontwikkelingsveld.
15. axb5 - axb5	
16. Txa8 - Dxa8	De toren ruil is gunstig voor zwart, (a-
17. Db3 - Tb8	lijn en diagonaal op koningsstelling)
18. Pe1 - Pf5	als Pd2 mogelijk was, was de ruil niet
19. Pc2 ? - Lc6	nodig. 19. Pc2 houdt b4 tegen, maar is
20. Tf2 - Pf6	op e1 nodig als verdediging van g2 en f3.
21. Lf1 ? - Pg4 !	Lf1 is fout vanwege de komende combinatie,
22. Te2 - Lf3 !!	Lf3 dwingt tot kwaliteits-verlies, of tot
23. gxf3 - Dxf3 †	Te1, waarna na Ph4 wegens mat dreigingen
24. Kg1 - Pxd4 !	g2 en nog een stuk verloren gaan, of gxf3.
25. Pxd4 - Lxd4 †	Het niet nemen op d4 heeft mat tot gevolg.
26. cxd4 - Dxb3	Dame winst tegen 2 stukken.
27. Lc1 - Dd1 !	En wit geeft op, omdat er nog een stuk
0 - 1	verloren gaat.

Yeb Blom

DE OPEN SPELEN (5)

Een opening die in de eerste match Karpov-Kasparov herhaaldelijk werd gespeeld is de Russische of Petroff-verdediging 1 e2-e4 e7-e5 2 Pg1-f3 Pg8-f6. Zwart handhaaft de symmetrie en onderneemt een tegenaanval; het 'naäven' van wit kan uiteraard niet altijd volgehouden worden (zo verstoort een schaak bijv. de symmetrie). Toch is zwarts tweede zet nauwelijks zwakker dan 2 ... Pb8-c6.

Voor wit geef ik twee adviezen: kies of de Lasker-variant of de voortzetting van Steinitz. a) , de Lasker-variant 3 Pf3xe5 d7-d6 4 Pe5-f3 Pf6xe4 5 De1-e2, leidt tot rustig spel; bij goede verdediging bereikt wit nauwelijks openingsvoordeel. De Steinitz-variant 3 d2-d4 kan tot allerlei interessante verwickelingen leiden, die bij goede voortzetting van wit op zijn minst een iets beter spel opleveren. De door Kasparov en vele anderen geprefereerde hoofdvariant 3 Pf3xe5 d7-d6 4 Pe5-f3 Pf6xe4 5 d2-d4 (in plaats van De2) is volop in beweging, zodat verrassingen mogelijk zijn. Ik wijs op het merkwaardige feit dat wit daarin na 5 ... d6-d5 6 Lf1-d3 een tempo minder heeft dan na 3 d2-d4 Pf6xe4 4 Lf1-d3 d7-d5 5 Pf3xe5 - varianten c) tot en met f): wits koningspaard staat in de hoofdvariant op f3, in de Steinitz-variant op e5. Overigens verdient naar mijn mening na 3 d2-d4 voor zwart het slaan van de d-pion enigszins de voorkeur boven Pf6xe4. Ook dan krijgt het spel een levendig karakter.

Zwart moet echter tevens rekening houden met het antwoord 3 Pb1-c3, wat tot het Drie- of Vierpaardenspel leidt. Daarover later meer. Ook 3 d2-d4 e5xd4 blijft nu nog achterwege.

RUSSISCHE PARTIJLasker-variant

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
III a)	e4	Pf3	Pxe5	Pf3	De2	d3	Lg5	Lxe2	Pc3	0-0-0
	e5	Pf6	d6 ¹⁾	Pxe4	De7	Pf6	Dxe2+ ²⁾	Le7	c6 ³⁾	Pa6!? ⁴⁾

¹⁾Minder goed is 3 ... Pxe4?! 4 De2 De7 5 Dxe4 d6 6 d4 dxe5 en nu niet 7 Dxe5?! (zoals in NOSBO-mededelingen nr. 363 staat) wegens Dxe5 8 dxe5 Lf5 met tegenspel voor de pion, maar 7 dxe5. Bijv. 7 ... Pc6 8 Pc3!? Dxe5 (Pxe5?! 9 Pd5 Dd6 10 Lf4 c6?! 11 0-0-0!

cx d5 12 Txd5 + - , of 10 ... f6 11 0-0-0 Le7 12 Lxe5 fxe5 13 f4
0-0 14 Dxe5 +; slecht is 13 ... exf4 14 Te1 of 13 ... c6 14 Pb6)
9 Dxe5Pxe5 10 Lf4 Ld6 11 Lg3!? Ld7 12 0-0-0 0-0-0 13 Pe4 +.

Ook 3 ... De7?! 4 d4 d6 5 Pf3 is gunstig voor wit, bijv. Dxe4+
6 Le2 (ook 6 Le3!? Pg4 7 Dd2 Pxe3 8 fxe3 d5 9 Pc3 De6 10 Ld3 f5
11 0-0-0 Le7 12 g4!? fxg4 13 Pe5 en e4, komt in aanmerking) 6 ...
Dg6?! 7 Ph4!?(0-0 Lh3) De4 8 Lg5 h6 (d5? 9 0-0 h6 10 Ld3! Dg4 11
Te1+ Le7 12 Dxxg4 Lxxg4 13 Lxf6 en Lf5 met groot voordeel) 9 Pc3
De6 10 d5!?De7 11 Le3 +. 8 Pc3

²⁾Of 7 ... Pbd7! Dxe2+ (h6 9 Le3 Pb6 10 0-0-0 Pfd5 11 Pxd5 Pxd5
12 Dd2 Pxe3 13 Te1! Le6 14 Txe3 0-0-0 15 d4 en Da5+) 9 Lxe2 h6
(goed is ook c6) 10 Lh4 g5 11 Lg3 Pb6 =.

Minder goed is 7 ... Le6?! 8 Pc3 en nu:

8 ... Pc6?! 9 Pe4 d5 10 Pxf6+ gxf6 11 Le3 en d4 +;

8 ... Pbd7 9 0-0-0 h6 10 Lh4 g5?! 11 Lg3 Ph5 12 d4 Pxxg3 13 hxxg3
g4 14 Ph4 +; beter 10 ... 0-0-0 11 d4 Pb6 12 Db5 a6 13 Da5 +.

8 ... h6?! 9 Lxf6!?(niet Lh4 g5 10 Lg3 Lg7 11 d4 Pc6 12 0-0-0
Pd5) 9 ... Dxf6 10 d4 Le7 (of c6 11 0-0-0!? d5 12 Pe5 Lb4 13
Pxd5! Lxd5 14 Pg6+ De6 15 Pxxh8 Dxe2 16 Lxe2 Kf8 17 a3 Ld6 18 f3
Kg8 19 c4 Le6 20 Pxf7 +) 11 0-0-0!? tot ingewikkeld spel leidt
11 Db5+ Pd7 12 Ld3 g5) 0-0 12 De4 c6 13 Ld3 g6 14 De3 Kh7 15 h4 +.

³⁾Het zwakste antwoord is hier 9 ... Ld7? 10 0-0-0 Pc6 11 d4 en nu:

11 ... 0-0 12 The1 Pg4 (Tfe8 13 d5 en het paard moet terug) 13
Lxe7 Pxe7 14 Lb5! Lxb5 15 Txe7 La6 16 Txc7 Pxf2 17 Te1 +;

11 ... h6 12 Lh4 0-0-0 13 Lc4 Tdf8 14 Tde1 Ld8 15 d5 Pb8 (Pa5
16 Ld3 b6 17 La6+ en Pd4 of 16 ... c5 17 dxc6 Pxc6 18 Lg3) 16
Pd4 Te8 17 Pdb5 Lxb5 18 Pxb5 a6 (Pxd5? 19 Pxa7+ Kd7 20 Lxd8 Txe1+
21 Txe1 Pb6 22 Lh4! Te8 23 Txe8 Kxe8 24 Ld3 + -) 19 Pd4 Pxd5 20
Lxd8 Pb6 21 Lxc7 Pxc4 22 Lxb8 Kxb8 23 Pf5 Txe1+ 24 Txe1 g6 25 Pd4 +.

Ook niet geheel bevredigend is 9 ... Pc6?! 10 Pb5 Kd8 11 0-0
h6 12 Ld2!? Ld7 13 Tfe1 Te8 14 c4 Pe5 15 d4 Pxf3 16 Lxf3 +.

Goed is 9 ... h6 10 Lh4 Pc6, waarna kan volgen:

11 Pb5 Kd8 12 0-0-0 Pd5 13 Lg3 a6 14 Pbd4 Pxd4 en Lf6 =;

11 0-0-0 Le6 12 Pb5 0-0-0 13 The1 The8 =.

⁴⁾Beter dan 10 ... 0-0? 11 The1 d5 12 d4 Le6 13 Pe5 Pbd7 14 f4
Tfe8 15 Ld3 + of 12 ... Ld6 13 Lxf6 gxf6 14 g3 +.

Na de tekstzet kan volgen 11 The1 Pc7 12 Pe4 Pxe4 13 dxe4 Lxxg5+
14 Pxxg5 Ke7 15 f4 Pe6 16 Ph3 Pc5 17 Pf2 Td8, gevolgd door f6 en
Le6 =.

CONCLUSIE

De voortzetting van Lasker in het Russisch, 3 Pf3xe5 d7-d6 4 Pe5-f3 Pf6xe4 5 Dd1-e2 Dd8-e7 6 d2-d3 Pe4-f6 7 Lc1-g5, vereist (ook nadat zwart op de 7e of 8e zet de dames geruild heeft) een zorgvuldige verdediging; daarmee kan zwart gelijk spel bereiken. Als wit remise uit de weg wil gaan, kan hij beter de Steinitz-variant 3 d2-d4 kiezen.

Steinitz-variant

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
III b)	e4	Pf3	d4	exd5	Lb5+	De2+!?	⁷⁾ dxc6	Lc4	0-0	c3 ±
	e5	Pf6	d5?! exd4	⁵⁾	c6 ⁶⁾	Le7 ⁸⁾	bxc6	0-0	Lg4	

⁵⁾ 4 ... e4 5 Pe5 Pxd5 6 Lc4 Le6 7 0-0 Le7 (op f6? volgt niet 8 Dh5+? g6 9 P×g6 Lf7 10 Lxd5 L×g6 - +, maar 8 Lxd5 en nu:
 8 ... Lxd5 9 Dh5+! g6 10 P×g6 Lf7 11 Db5+ c6 12 Dxb7 h×g6 13 Dxa8 Dc7 14 g3 Ld6 15 Pc3 0-0 16 d5 en de witte dame ontsnapt;
 8 ... Dxd5 9 Pc3 Da5 10 d5 - dreigt Pc4 - fxe5 11 dxe6 met groot voordeel) 8 f3 exf3 9 Dxf3 0-0 10 Lb3 ±.

⁶⁾ Zwart kan de symmetrie niet volhouden. Op 5 ... Ld7 volgt het eenvoudigst 6 Lc4, b)w. Lb4+ 7 Ld2 De7+ 8 De2 Dxe2+ 9 Kxe2 Lxd2 10 Pbxd2 0-0 11 Pxd4 Te8+ 12 Kf1 ±.

⁷⁾ Op 6 dxc6 volgt Da5+ 7 Pc3 bxc6 (dxc3?? 8 c7+ en wint) 8 De2+ (Pxd4? cxb5 9 Df3 Dc7 10 Dxa8? kost de dame) 8 ... Le6 of Le7 met ingewikkeld spel. De tekstzet dekt Lb5.

⁸⁾ 6 ... De7?! 7 dxc6 bxc6 8 La4!? Dxe2+ 9 Kxe2 Lg4 10 h3 Lxf3+ 11 Kxf3 Le7 12 Te1 Pd5 13 c4 Pb6 14 Lb3 Kd8 ± of 14 ... c5 15 Pa3 a6 16 Lf4 P8d7 17 Te2 met groot voordeel.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
c)	..	..	..	Ld3	Pxe5	0-0	c4	Pxc6 ¹¹⁾	c5	Pd2
	..	..	Pxe4	d5	Ld6 ⁹⁾	0-0	Pc6 ¹⁰⁾	bxc6	Le7	Lf6 ¹²⁾ ±
d)	..	..	..	..	..	..	..	dxe5	Lf4 ¹⁴⁾	Lxe4
	..	..	..	..	..	..	Lxe5!?	Pc6 ¹³⁾	Le6!?	dxe4 ¹⁵⁾ ±

⁹⁾ Zwart heeft hier een ruime keus, zie ook de varianten e) en f).
 5 ... c5? verzwakt de koningsstelling en vertraagt de ontwikkeling.

Toch is de weerlegging niet zo eenvoudig: 6 Lb5+! en nu:

6 ... Ld7 7 Pxd7! Pxd7 8 0-0 a6 (er dreigt dxc5; 8 ... cxd4 wordt beantwoord met 9 Dxd4 a6 10 Dxd5!? of 9 ... Pef6 10 Te1+ Le7 11 Pc3 a6 12 La4 b5 13 Lb3 Pb6 14 Lg5, waarna de rochade faalt op Txe7. Verder volgt op 8 ... c4 9 De2 Le7 10 Lxc4 of 9 ... De7 10 Te1 +) 9 Lxd7+ (La4?? verliest een stuk) Dxd7 10 f3 Pf6 11 Te1+ Kd8 (Le7 kost een pion) 12 Lg5 Le7 13 Pc3 cxd4 (of h6 14 Lxf6 Lxf6 15 dxc5 Lxc3 16 bxc3 Kc7 17 Dd4 met duidelijk voordeel. Op 13 ... c4 volgt sterk 14 Te5) 14 Dxd4 h6 15 Txe7! Dxe7 (Kxe7?! 16 Dc5+ Dd6? - beter Kd8 17 Lxf6+ gxf6 18 Td1 met sterke aanval - 17 Pxd5+ Kd7 18 Pb6+ + -) 16 Pxd5 Dd6 17 Lxf6+ gxf6 18 Td1 Tc8 19 Db6+ +; of 18 ... Tb8? 19 Da7 Ke8 20 Pxf6+ en wint.

6 ... Pd7 7 0-0 a6 (Le7? 8 dxc5 0-0 9 Lxd7 Lxd7 10 Dxd5 Pf6 11 Dxb7; niet 10 ... Lc6? 11 Pxc6! of 10 ... Pxc5? 11 b4) 8 Lxd7+ Lxd7 9 Pxd7, wat t.o.v. 6 ... Ld7 slechts omwisseling van zetten betekent.

5 ... Pf6?! (nu is wit twee tempi voor) 6 0-0 Le7 7 c4 0-0 8 Pc3 dxc4 9 Lxc4 Pbd7 (of Pc6 10 Pxc6 bxc6 11 Lg5 +) 10 Lg5 Pb6 (Pxe5 11 dxe5 Pd5 12 Lxe7 Pxe7 13 Pb5 +) 11 Lb3 +.

5 ... Le6?! 6 De2 Pd6 7 0-0 Le7 8 Te1 Dc8 (op 0-0?! volgt 9 Pxf7! met pionwinst) 9 Pc3 0-0 10 Dh5 f5 (g6?! 11 Pxg6 fxg6 12 Lxg6 Tf7 13 Lxf7+ Lxf7 14 De5 +) 11 Pe2 +.

5 ... Pc6?! 6 Pxc6 bxc6 7 De2 De7 8 0-0 g6 9 Lxe4 Dxe4 (dxe4?! kost een pion na 10 Te1 Lf5 11 Pd2, tenzij zwart 11 ... 0-0-0 12 Pxe4 Txd4? speelt: 13 Da6+ Kb8 14 Lg5 De6 15 Pc5 Lxc5!? 16 Txe6 en Lf6 + -; na 10 ... f5 11 Dc4 De6 12 Dxe6+ Lxe6 13 f3 0-0-0 14 Lg5 gaat minstens een pion verloren) 10 Dd2! +.

¹⁰⁾ 7 ... c6?! 8 Pc3 Pxc3 (Pd7 9 Pxd7 Lxd7 10 cxd5 Pxc3 11 bxc3 cxd5 12 Dh5 + of 9 ... Pxc3? 10 Lxh7+! Kxh7 11 Pxf8+ en bxc3) 9 bxc3 Lxe5 (9 ... Le6 10 f4 Lxe5 11 fxe5 dxc4? 12 Lxh7+ Kxh7 13 Dh5+ Kg8 14 Lg5 Dd5 15 Tf4 f6 15 Th4 fxg5 16 Dh8+ Kf7 17 Tf1+ en wint; 9 ... Pd7 10 f4 Pf6 11 De2 dxc4 12 Pxc4 +) 10 dxe5 dxc4 11 Lxc4 Dxd1 (11 ... Le6 12 Lxe6 fxe6 13 Db3 +; of 11 ... Da5 12 a4! Dxc3? 13 La3 Dxc4 14 Lxf8 of 13 ... Te8? 14 Lxf7+! ; of 12 ... Dxe5 13 Te1 Dc7 14 La3 c5 15 Df3! +.

Tenslotte 11 ... De7 12 a4 Td8 13 Dh5 Te8 - g6 14 Lg5 - 14 La3 +. Fraaie combinaties!) 12 Txd1 Lf5 13 La3 Te8 14 f4 +.

7 ... f6?! 8 cxd5 fxe5 9 Lxe4 +.

7 ... Pf6?! 8 Lg5 dxc4 9 Lxc4 Lxe5 10 dxe5 Dxd1 11 Txd1 met groot voordeel.

7 ... c5? kan niet goed zijn. Er volgt 8 cxd5 cxd4? 9 Lxe4 f5 10 Dxd4 of 9 ... Lxe5 10 Lxh7+ Kxh7 11 Dh5+ + -; indien 8 ... Lxe5

dan 9 dxe5 Dxd5 10 Dc2 Lf5 11 Pc3 Pxc3 12 Lxf5, eveneens met groot voordeel.

11) Tot buitengewoon ingewikkeld spel leidt 8 cxd5 Pxd4, bijv. 9 Lxe4 Lxe5 10 Pc3!? Lf5!? 11 Le3 Lxe4 12 Lxd4 Lxd4 13 Dxd4 Lf5!? 14 Tac1 Ld7 15 Db4 $\pm$.

12) Niet 10 ... Pxd2?! wegens 11 Lxd2 Lf6 12 Lc3 a5 13 Lc2 Dd7 14 h3 g6 15 Te1 $\pm$. Na de tekstzet volgt bijv. 11 Pxe4 dxe4 12 Lxe4 Dxd4 13 Dc2 g6 14 Lh6 Lg7 15 Lxg7 Kxg7 16 Tad1 (Lxc6 Lf5 17 Tad1 Df6 18 Da4 Tab8 is onduidelijk) Df6 $\pm$.

13) 8 ... Le6 9 cxd5 Dxd5 (Lxd5 10 Dc2 f5 11 exf6 Pxf6 12 Pc3 $\pm$) 10 Dc2 f5 11 exf6 Pxf6 12 Pc3 Dc6!?(De5 13 Pe4 Pg4 14 Pg3 $\pm$) 13 Lb5!? Dd6 14 Le2 Pa6 (Pg4?! 15 Lxg4 Lxg4 16 Db3+ $\pm$) 15 Pb5 De7 16 a3 c5 $\pm$.

14) Grote verwickelingen, die bij correcte voortzetting tot gelijk spel leiden, zijn het gevolg van 9 cxd5 Dxd5 10 Dc2 (of Df3 f5 =) Pb4 11 Lxe4 Pxc2 12 Lxd5 Lf5!? 13 g4!?, bijv. 13 ... Lxg4 14 Lf4 (niet 14 Pa3 Pxa1 15 Le4 Le2! 16 Te1 Tad8 $\bar{+}$; interessant is 14 Le4 Pxa1 15 Pc3 Lh3 16 Te1 Tae8 17 Le3 f5 18 exf6 Txe4! 19 Pxe4 Pc2 20 Tc1 Pxe3 21 fxe3 Tc8 22 f7+ Kf8 23 Pg5 Lf5 24 Tf1 h6 =) 14 ... Pxa1 15 Le4 f5! 16 Lxb7 Pc2 =.

15) Er kan volgen 11 b3!? Lf5 (of f5 12 Pc3 en Pd5) 12 Pc3 Te8 13 Dxd8 Taxd8 14 Pd5 Tc8 15 e6!? Lxe6 16 Pxc7 Te7 17 Pxe6 $\pm$.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
e)	..	..	..	..	..	De2 ¹⁶⁾	Lxe4!?	Dxe4	Dxe5 ¹⁷⁾	Le3!? ¹⁸⁾
	..	..	..	..	Pd7	Pxe5	dxe4	Le6	Dd7	Lb4+ ¹⁹⁾ $\pm$
f)	..	..	..	..	..	Pd2	Lxd2	Pxc6	0-0	Dh5
	..	..	..	..	Le7	Pxd2 ²⁰⁾	Pc6 ²¹⁾	bxc6	0-0	g6 ²²⁾ $\pm$

16) 6 Pxf7?! Kxf7 7 Dh3+ Ke7 (Ke6!?) en wit heeft niet beter dan 8 De2 Kf7 =; 6 0-0 Pxe5 7 dxe5 Pc5 levert gelijk spel op, terwijl 6 Pxd7 Lxd7 7 0-0 Dh4 8 c4 0-0-0! tot een spel met gelijke kansen leidt: 9 c5!?(na 9 cxd5?! krijgt zwart aanval, bijv. 9 ... Ld6 10 g3 Pxg3 11 fxg3 Lxg3 12 hxg3? Dxg3+, gevolgd door Lg4 en Txd5) 9 ... g5!? 10 Pc3 Lg7 11 Pe2.

17) Niet 9 dxe5? Ld5 10 Dg4 h5 11 Dh3 De7 ! 12 f4 (wat anders?) De6 13 Dxe6+ fxe6 14 0-0 Lc5+ en 0-0-0 $\bar{+}$.

18) Zwakker is 10 0-0?! 0-0-0 11 Le3 Lb4! (belet Da5) 12 Pc3 f6 13 Df4 (13 Dg3? Lxc3 14 bxc3 h5 15 h4 g5! $\bar{+}$) 13 ... Ld6 (of ook

13 ... Lxc3!?. Nu volgt een remisecombinatie) 14 Df3 Lg4 15 Dd5 Lxh2+ enz. Op 11 Da5 kan geschieden: 11 ... Lc4!? 12 Dxa7 Dxd4 13 Dxd4! Txd4 14 Le3! met aanval voor de pion. 17/4

19) Er volgt nu het beste 11 c3 Ld6 12 Da5 (slaan op g7 is natuurlijk riskant wegens 12 ... 0-0-0) Dc6 13 f3 Ld5 14 Pd2 ±. Niet goed zou zijn 10 ... 0-0-0?! (in plaats van Lb4+) 11 Da5 ±.

20) Na 6 ... Pf6? 7 0-0 0-0 8 c3 c5 (8 ... Pbd7 dan bijv. 9 Dc2 c5 - anders kan zwart zijn ontwikkeling niet goed voltooien - 10 Pxd7 Lxd7 11 dxc5 Lxc5 12 Pb3 La4 13 Lg5 Le7 14 Le3 ±) 9 dxc5 Lxc5 10 Pb3 Ld6 11 Pf3 Pe4 12 Dc2 heeft zwart onvoldoende compensatie voor de geïsoleerde d-pion: ±. Ook 6 ... Pd6? 7 Df3! c6 8 Pf1 en Pg3 brengt wit in het voordeel.

21) Of 7 ... 0-0 8 Df3 en 0-0-0 ±; zwakker is 7 ... Pd7?! 8 f4 Pxe5 9 dxe5 g6 10 Df3 c6 (c5? 11 c4 dxc4 12 Le4! of 11 ... Le6 12 f5!) 11 0-0-0 Dd7 12 h3 ±; op 9 ... c5 kan 10 Lb5+ Ld7 11 De2 a6 12 Lxd7+ Dxd7 13 0-0 g6 14 f5 volgen.

22) Er volgt bijv. 11 Dh6 Tb8 12 b3 Lf6 13 c3 Te8 (Lg7 14 Df4) 14 Tfe1 Txe1+ 15 Txe1 Le6 16 Df4 Le7 17 Dg3 Ld6 18 Lf4 ±.

CONCLUSIE

In de Steinitz-variant van het Russisch, 3 d2-d4, loopt zwart meer risico's dan in de Lasker-variant. Dat geldt vooral voor voortzetting b), 3 ... d7-d5?!, maar ook voor de varianten c) tot en met f), waarin 3 ... Pf6xe4 gespeeld wordt. Wil wit zijn kansen waarnemen, dan moet hij na 4 Lf1-d3 d7-d5 5 Pf3xe5 scherp spelen. De vier tekstvarianten zijn ongeveer gelijkwaardig; ik geef enigszins de voorkeur aan c) en f). Bij wederzijds goed spel bereikt wit steeds een klein voordeel.

In de volgende rubriek wordt 3 ... e5xd4!? behandeld, wat bij correcte voortzetting tot ongeveer hetzelfde resultaat leidt; zwarts taak is echter iets lichter dan bij het aanvankelijk handhaven van de symmetrie.

Het aantal mogelijkheden in de Steinitz-variant is zeer groot. Ik meen er echter goed aan te doen, deze enigszins uitvoerig te bespreken, om daarmee ook de sterke(re) spelers die 1 e2-e4 kiezen van dienst te zijn. Stelt men minder hoge eisen, dan kan men volstaan met de Lasker-variant.

J.M.

Bericht van een schaakboekenverzamelaar.

Zaterdag 2 nov. j.l. vond te Gouda een veiling plaats van schaakboeken. Een paar weken van te voren had ik de catalogus aangevraagd en het aanbod leek dermate interessant, dat wij (mede-verzamelaar en schaakvriend Jozef v. Genk van de schaakclub Groningen was ook van de partij) besloten de zaterdag hier aan te besteden.

De veiling begon om 11 uur, hetgeen betekende dat we onmenselijk vroeg uit de veren moesten om op tijd in Gouda te zijn. De treinreis door ontwakend Nederland was op zich de moeite van een beschrijving waard, maar dit verslag behoeft geen literair uitstapje.

Te Gouda aangekomen hadden we nog een uur de tijd om de boeken te bekijken en een min of meer definitieve keuze te bepalen.

De belangstelling was groot, verzamelaars uit o.a. België en Frankrijk, tezamen met zo'n 80 verzamelaars uit alle delen van Nederland maakten zich op om de te veilen bibliotheek van de Schaakvereniging Messemaker (opgericht in 1847) te doen verspreiden.

Het aanbod (ca. 400 nrs.) bestond uit algemene schaakliteratuur, biografieën, toernooi- en matchboeken, theorieboeken, tijdschriften enz. enz.

Wij waren o.a. geïnteresseerd in twee jaargangen van Le Palamède (het oudste tijdschrift dat geheel aan het schaken was gewijd), de 1e en 2e jaargang, 1836 en 1837, samen gebonden in een prachtige contemporaine band, maar helaas ging dat boek naar een van de grotere verzamelaars ('n Nederlander met een schaakbibliotheek van zo'n 5000 banden) voor 3x de cataloguswaarde.

Er werd geboden alsof het leven er van afhing en diverse boeken gingen ver boven de reële waarde de deur uit.

Wij hebben o.a. het toernooiboek van Groningen, 1946, (het Staunton Wereldtoernooi, II allen welbekend) kunnen verwerven, bovendien nog een gesigneerde brief van Dr. M. Euwe met schaaktechnische adviezen aan een amateur in den lande.

De veiling duurde de hele middag en de opbrengst zal de organisatoren ongetwijfeld in positieve zin verbaas hebben; al met al een geanimeerd gebeuren en voor ons een geslaagde dag.

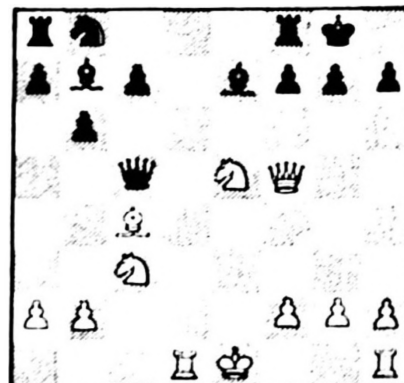
Ivan Cremers.

OPGAVENRUBRIEK

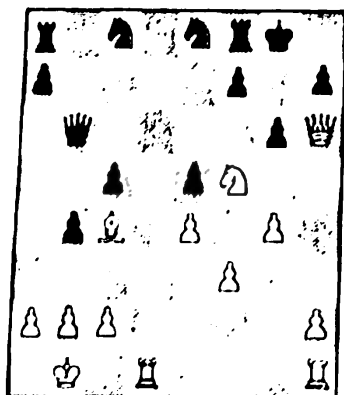
Hier volgt de eerste partijstelling. De vraag luidt: Hoe wint wit (beslissend voordeel in circa 4 zetten)?

Voorlopig wilde ik geen problemen plaatsendat zijn gecomponeerde, soms bizarre situaties, waarin wit meestal groot materieel voordeel heeft. De eis is dan: wat in twee, drie, ... zetten. Zij kunnen overigens voor de praktische partij van belang zijn!

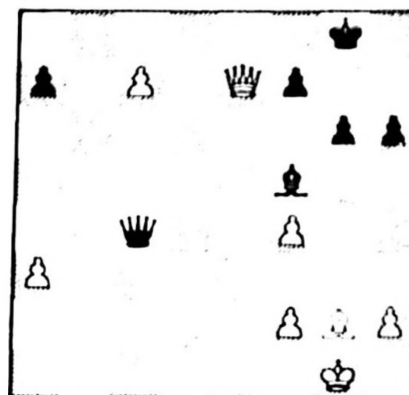
Wel is het mijn bedoeling, zo nu en dan eindspelstudies op te nemen.

Partijstelling 1

Oplossing in het volgend nummer.

Partijstelling 2

Hoe wint wit (beslissend voordeel in circa 6 zetten)?

Partijstelling 3

Wit kan een stuk winnen; hoe? Heeft hij een sterkere voortzetting, en zo ja, hoe gaat het dan verder?

EUROPESE LITE STANTON/HELFMAN

STAND NA RONDE 17

1	RODM	152 11	33	ROMKES	111 8
2	VOGELSONG	150 11	34	LODE	111 14
3	HOFKAMP	127 14	35	J.C.SCHEFFER	110 4
4	ERELS	126 9	36	SCHRIEVER	110 12
5	V.D.BROEK	124 14	37	D. GREVEN	110 7
6	ALBERS	123 16	38	LUHRMAN	110 6
7	R. GREVEN	122 8	39	ZEEVAARDER	110 8
8	P. MULDER	121 9	40	DRENTH	109 10
9	DIESTRA	121 5	41	TEN BRINKE	109 2
10	DIEFFVEEN	120 15	42	L. CREMERS	109 9
11	SELJEN	119 8	43	BECKER	108 12
12	KOELDOEK	119 15	44	R. ROKER	108 7
13	VAN DIJK	118 8	45	DAVIDS	108 13
14	DIEKHUIS	118 10	46	HENDRIKS	107 1
15	BURGSM	117 10	47	KUDE	105 13
16	FRUMMEL	117 7	48	BANNING	105 4
17	MULLWIJK	117 11	49	E.F.SCHEFFER	105 6
18	G.F.FABER	117 9	50	VAN OOLJEN	104 16
19	V.D.DONK	116 10	51	V.GRIJFLAND	104 4
20	POLEE	116 9	52	SCHETTINGA	103 8
21	ROSHMA	116 13	53	HELLING	102 14
22	VAN ZUYLEN	115 4	54	VLASMA	102 2
23	NOTERBOON	115 10	55	BLOEMSM	101 15
24	V.D.VEEN	115 12	56	K. MULDER	100 11
25	A. BOLLER	115 14	57	STELWAGEN	98 12
26	OOSTEROM	115 15	58	KORTER	98 6
27	TULF	115 13	59	W. SCHEFFER	98 12
28	A.F.FABER	113 8	60	T. HART	97 4
29	LWEMA	113 9	61	BIEGSTRATEN	93 5
30	MANNHURY	112 12	62	VAN LIER	92 11
31	DE ROER	112 8	63	SCHEEPVAART	90 8
32	WOUTERS	111 7	64	MEVR. HOMAN	82 6

Zoals u ziet is de lijst een beetje (?) door elkaar geraakt, nu onlangs de groepen A, B en C zijn afgeschaft. Binnenkort zal het er wel weer wat stabiel-ler uitzien.

MUTATIES IN DE LEDENLIJST

Afvoeren: Ter Horst en Poelsma (gaat verhuizen naar Almelo).

Nieuw: H.Biegstraaten, Van Houtenlaan 3, 9722 GP Groningen, tel. 271628, geb. 11-11-1950;

J.Vlasma, Van Heemskerckstraat 54, 9726 GM Groningen, tel. 128248, geb. 4-11-1968 (jeugd lid);

C.Hendriks, Galenuslaan 6, 9728 JB Groningen, tel. 257638, geb. 18-4-1953.

Wijziging: in de laatst gepubliceerde volledige ledenlijst staat het adres van C.Cremers verkeerd vermeld. Dat moet zijn: Jensemaheerd 94.

JEUGDHOEKJE

Hallo, allemaal.

Eerst weer even een welkom voor een nieuwkomster, Maaïke van Dijk. Uit de competitie-stand zijn verdwenen Kineke (speelt alleen op maandag met de senioren), Siebrand (heeft judo op vrijdagavond) en Olga (reden onbekend).

De interne competitie: Boelo-Jan staat nog steeds ongeslagen bovenaan. Bovendien maakt de concurrentie elkaar af, vandaar de voorsprong van 23 punten op de nummer 2, Justin.

Stand na de 16 ronde:

1. Boelo-Jan 146 pt.	5. Jerremy 118 pt.	9. Maaïke 97 pt.
2. Justin 123 pt.	6. Roelf (*) 108 pt.	10. Vilai 96 pt.
3. Arjen (*) 122 pt.	7. Raymond 104 pt.	11. Geert-Jan 91 pt.
Karen 122 pt.	8. Sebastiaan 101 pt.	12. Jeroen 88 pt.

De externe competitie:

- 5 november s.c. TAL - s.g. ST/HELPMAN 3-1.
 22 november s.g. ST/HELPMAN - s.c. LEEWENBORG 2-2.
 2 december s.c. RODEN 2 - s.g. ST/HELPMAN 3-1.
 10 januari s.g. ST/HELPMAN - s.c. RODEN 1 1-3.

Diep tragisch dus, zulke uitslagen. Vooral de wedstrijd tegen Roden 2 was om te hullen. De enige reden dat dit team niet degradeert is het feit dat ze al in de laagste klasse spelen. Zucht.....

Vrolijkter ging het 17 januari toe bij het jaarlijkse snelschaaktoernooi, met 12 deelnemers, een spannende strijd om de titel, en voor iedereen cola en een prijsje. Winnaar werd Sebastiaan, die in een finale partij Justin versloeg. Totale uitslag:

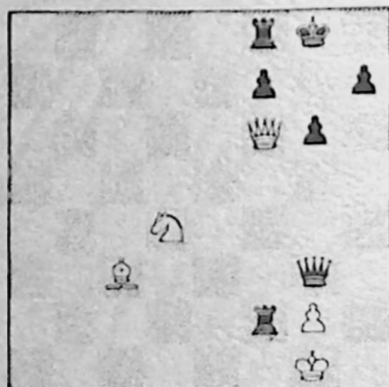
1. Sebastiaan 10 pt.	5. Arjen 6 pt.	9. Karen 4 pt.
2. Justin 10 pt.	6. Jerremy 6 pt.	10. Vilai 2 pt.
3. Boelo-Jan 9 pt.	7. Raymond 5 pt.	11. Maaïke 1 pt.
4. Roelf 8 pt.	8. Siebrand 5 pt.	12. Jeroen 0 pt.

Prijsvraag: De oplossing van vorige keer was

1. Pf3-g5[†], Tg6xg5.
2. Tf1-f6[†], Ke6xf6
3. Td1-d6 mat.

Alleen Justin en Roelf hebben het zoede antwoord ingeleverd, en de laatste won na loting een beker cola.

De nieuwe opgave luidt: wit begint en geeft mat in 3 zetten.

Veel succes.